

DEBRECZENI FŐISKOLAI LAPOK.

KIADJA: A MAGYAR IRODALMI ÖNKÉPZŐ-TÁRSULAT.

Szerkesztőség: Gönczy-utca 3. sz.

Kiadóhivatal: a Főiskolában.

Megjelenik havonként kétszer.

Felelős szerkesztő:

GYÖKÖSSY ENDRE.

Főmunkatársak:

BAJA MIHÁLY, SZARKA LAJOS.

Kiadóhivatali főnök:

INCZÉDY MÁRTON.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 korona.

Fél évre 2 "

Egyetemi és akadémiai polgároknak, önképző-
köröknek:

Egész évre 3 korona.

Debreczen ifjúsága.

Magyar büszkeséggel, nemes önérzettel írjuk le e két szót: Debreczen ifjúsága! Nem dobban-e hangosabban szívetek, mikor ezt mondjátok, mi vagyunk Debreczen főiskolájának ifjai? Nem érzitek-e a felelősséget, mit ekkor magatokra vállaltok?

Mert e két szóban — Debreczen ifjúsága: — benne van a puritán becsületesség, a kálvinista cziczomázatlanság s a meghamisíthatatlan tiszta magyarság!

Emeljétek fel fejetekeket; neveteket bátran szemébe mondhatjátok bárkinek: — nincs miért pirúlnotok!

Hogy magyar szívetek szent lelkesedése buzdit munkálkodásra, megmutattátok az elmúlt esztendőben s újabb bizonyosságát adjátok annak, különösen most, mikor szívetek indításából és nem kiszámított képmutatással csoportosúttatok ott, hol önzetlen, becsületes munkára alkalom nyílik!

Munkálkodjatok ezentúl is! Dolgozzatok első sorban csendben — magatoknak! Ne kívánjatok ti olyan babért, mit a világ sokszor a — kiabálóknak ad!

Legyen sokkal nagyobb jutalmatok az a tudat, hogy csendes munkálkodástok által erősekké lesztek! Legyen sokkal nagyobb buzditótok munkátok nyomában fakadó ama reménység, hogy ha az ország előtt kell megharcolnotok az ifjúság szentségeiért: tiétek lesz a diadal!

Ne feledjétek soha, hogy ti első sorban Debreczen ifjai vagytok!

De vajjon ki kételkedik abban, hogy Debreczen ifjúsága nem lelkesedik magyar hazánk összes ifjúságának dicsőségeért? Ki kéri tőletek, hogy hangzatos szókkal, tárogatóval hirdessétek magyarságotokat? Ki kéri a mindenütt ismert milliommot, hogy mutasson egy aranyat? Mi lenne a magyar ifjúságból, ha már oda jutottunk volna, hogy Debreczen ifjúságának törhetetlen magyarságában kételkedni csak egy parányit is lehetne?

Debreczen ifjúságának munkálkodását sokan — mondhatjuk az egész ország — figyeli.

Dolgozzatok hát ezentúl is, hogy megérdemljétek e figyelmet.

Munkátok legyen öntudatos, önzetlen, nem anyagi jutalmat kereső s így érdemesek lesztek e kitüntetésre! Dolgozzatok, ne hogy csalódjanak azok, kik várakozással tekintenek felétek!

Mert ha Debreczen ifjúsága hű lesz ragyogó multjához, ki félne a jövőtől?

Küzdőtéren volt Debreczen ifjúsága mindig, ott van most is, ha nem fujja is a tárogatót s ott lesz a jövőben, ha nem is kurucz brigáddal, de bizonyára ott lesz alkuvást nem ismerő kurucz szívvel! S ha valaha a magyar anyáknak *korbácscsal kellene fiaikat a harczba kergetni*, Debreczen ifjúsága akkor is önnön szíve indításából lesz ott, korbácsütés nem szégyenítheti meg soha.

Olyan Debreczen ifjúságának munkálkodása, mint a magyar paraszt aratása: maga gyönyörködik benne. hálát ad Istennek akkor is, ha nem is volt az oly bőséges, mint várta volna. Dolgozik, imádkozik, csendben teszi mind a kettőt!

S bár Debreczen ifjúsága magának dolgozik, bár nem kívánja, hogy róla beszéljenek mindenütt, még sem zárkozik el azok elől, kik tudni akarják, hogy mit csinál?

Azért van e lap.

Hű tükre a debreczeni ifjúság munkálkodásának. De hogy megtehesse e kötelességét, hogy hamisítatlanul értesítse a figyelőket: azt a lelkesedést követeli e lap is tőletek Debreczen főiskolájának ifjai, azt a lelkesedést, amelylyel csoportosúttatok mindenütt a puritán becsületesség, a kálvinista cziczomázatlanság s a meghamisíthatatlan magyarság diadaláért. E szent lelkesedéssel támogassátok e lapot is, munkálkodjatok itt is, mert ti vagytok első sorban felelősök azért, hogy diadallal harczolhasson e lap minden mezőn, hol *Debreczen ifjúsága* küzd!

Gyökössy Endre.

Nyílt levél

a

Budapesti Egyetemi Lapok szerkesztőségéhez.

Tisztelt Barátaink!

Lapotok 1-ső számában szerkesztői üzenet alakjában a Debreczeni Főiskolai Lapok révén fölhívtátok a debreczeni ifjúságot, hogy intézzünk Hozzátok nyílt kérdést, írjuk meg, mint gondolkodunk, érintkezzünk egymással, talán „úgy kölcsönösen megérthetjük egymást és közösen szólnók magyar nemzeti eszméinket“ stb. stb.

Ez üzenetre, amelynek barátságosan csengő alaphangjában végül igen kellemetlen, sértően kirívó hang süvít, az érdemleges feleletet még most nem adjuk meg.

Nem adjuk meg pedig azért, mert a debreczeni ifjúság, amint tárgyilagos volt e küzdelemben eddig, akként óvakodik attól, hogy időelőtti, elhamarkodott, vagy épen elfogult ítéletet mondjon. Mi tehát várunk. Várjuk először is a ti *programmotokat*, amelynek ezer és ezer példányai közül eddig egyetlenegy sem küldtetek hozzánk, pedig ha az érintkezést akarjátok, úgy az ilyes kiadványaitokat, mint a Budapesti Egyetemi La-

pokat, melyet csak néha-napján kapunk meg, rendesen küldenetek kellene talán!?

Várjuk ismétletten programmotokat, és várjuk, hogyan alakulnak, változnak oda-fenn a viszonyok, mit mutatnak valónak a szavakból a tények, mozgalmatok mennyire szabadul meg felekezeties mellékszinezeteitől és mennyire közeledik az ígéret földjéhez: az egyedülvaló faji, nemzetiségi célokhoz?!!

Élénk figyelemmel kísérjük minden kis mozdulástokat, valamelyes aggódó szorongással ugyan a magyar ifjúság egységét esetleg ismét megbontó harcok miatt, de azért ne higgyétek, hogy a debreczeni ifjúságra valaha ráillenének azok a dicstelen szavak, melyek szerint „az anyák korbáccsal fogják fiaikat kergetni a harcz tűzébe“. Nem tudjuk megérteni, miért kellett fölhívástokhoz odafüggesztetni e kétélű mondást?! Ha öntudatlan kicsinylés, úgy csak nevetséges, ha pedig öntudatos guny, akkor bizony mondom: minden egyéb alkalmasabb, csak arra nem, hogy az általatok hangsúlyozott kölcsönös megértést elősegítse

Óhajtjátok az összeköttetést? Rajtatok áll, hogy illő módon létrejöjjön és folytonos legyen s ha ismét megakad, nem rajtunk fog múlni.

T Á R C Z A.

Otthon.

*Hogy otthon nem voltam a nyáron,
Meg is látszik minden fűszálon.*

*Búsan ing az eperfa lombja,
Nincsen, ki epret szedne róla.*

*S nem hallva már enyelgő hangot —
Más dúczba szottak a galambok.*

*Apám is szótalan, mogorva,
Pedig már akkor nagy a sorja:*

*A szülő közt munkába', bajba',
Pipáját el-el hagyogatja . . .*

*S mikor fáradtan, jó az este,
Nincsen, ki néki megkeresse!*

*S ha ismeretlen jön a házba —,
Nézzon csak jó anyám arcára:*

*Mosolya közben is meglátszik,
Hogy valaki innen hiányzik!!*

Baja Mihály.

Szomorú őszi délután.

*Szomorú őszi délután . . .
Homályos, szürke napszaka,
Felhők kódében bújdokol
Az ég fényes nap-csillaga,
Meghalni, vagy temetni jó
Az évnek ily szakában,
Aludni, álmodozni, mint
Egy hosszú éjszakában . . .*

*Szomorú őszi délután,
Esőt síró felhők felett
Lelkemmél átalszárnnyalom
Halvány, bolyongó földemet.
Távol napok jós fényinél
Egész valója tárva;
Előttem nyüzsg, mint hangyaboly,
Az emberek világa.*

*Szomorú őszi délután
Úl a bolyongó föld felett . . .
Ezer tavasz sem űzi szét,
Mi ráborúl: a bús telet.
Fojtó kódébe göngyöli
Főlszálló dögös pára,*

Mert, ha azzal, hogy Budapest és Debreczen között az ellentétek egyhamar megszűnének, a jelen viszonyok közt épenséggel nem biztathatunk is Benneteket, de azt előre mondhatom, hogy ez évben is állhatunk egymással szemben, mint elkeseredett ellenfelek, de olyanoknak, akik gyűlölködő ellenségekké kívánnak tenni, köztünk helye nem volt és nem lesz.

Mondanunk sem kell, hogy nekünk is fájdalmas ez a helyzet, melyben épen mi, a legmagyarabb város ifjúsága, kénytelenek vagyunk Benneteket épen akkor támadni, amidőn elismerésünket szeretnők nyilvánítani faji érdekeinkért lelkesüléstekért. De ennek a Ti fény-oldalotoknak oly nagy az árnya és a Ti elveiteknek egyrésze olyan veszedelmes kapcsolatban áll egynémely más törekvésekkel és célokkal, hogy közöttünk eddig átléphetetlenek az akadályok.

Azonban hagyjuk ezt még. Mi várakozunk. Talán változások állanak be. Talán a fény megszabadul az árnytól és az elvek megtisztulnak veszélyes kapcsolataiktól. Talán Ti igyekezni fogtok a közöttünk meredő gátakat megsemmisíteni. Rátok hárul e feladat, mert nem a mi munkánkból épültek azok...

De bármiképen lesz, találkozunk a csataterén. Egymás mellett, vagy egymással szemközt?! Ez a kérdés: válasszatok.

Szíves üdvözlettel

iff. Rácz Lajos,
a Joghallg. Segítő-Egyletének elnöke.

Október 6.

Azt a szent harczot is leverték,
Köny és vértenger lett a vége.
A dicsőt golgothára vonták
S a kereszten omlott ki vére.
Ott halt meg az a tizenhárom,
Ott lehelte ki büszke lelkét . .
Magyarországnak szabadságát
Azon a golgothán temették!

Aztán a sötétség borult ránk . . .
De haláluk nem volt hiába!
Lelküket a lelkünk beszívta,
Egy szellőbe' egy napsugárba'.
Rég volt . . . de szívünk rejtekébe
Ott él az emlék büszke gyásza —
Soha se' fogjuk elfeledni
Várunk a szent föltámadásra!!

Milotay István.

Halomra hull a föld fia
Mérgétől nem sokára!

Szomorú őszi délután!
Te látod a nagy háborút,
Melynek sötét füstfellegén
A mosolygó menny béborúlt.
Észak sarkcsillagát veri
A rabszolgák siralma,
És reng — bár össze nem rogyik —
Zsarnokok birodalma!

Szomorú őszi délután
Nagy sirt ásnak nagy nemzetek.
Húll a levél, — az ember húll . . .
Siratja síró rengeteg.
Óh Isten, a felhők fölött!
Te is siratva nézed,
Teremtett szép világodon
Hogy rombol az enyészet!

Szomorú őszi délután!
Hazámra is reáborúl
Bús szemfedői fátyolod, —
Hogy fájó lelkem elszorúl.
Haj! mert én élni nem tudok
Lánczokra vert hazában!

Lelkem önkényt és nyűgöket
Nem tud viselni lábam!

Szomorú őszi délután!
Ne nyomd vergődő lelkemet!
Elvesztett Nap! felhők ködén
Ragyogtasd át dicső szemed!
Egyenlőség nagy Istene:
Te gyújts nekünk világot!
Sirból kitörő Szabadság:
Jöjjön el szent országod!

Oláh Gábor.

A kis sánta fiú.

— A „Debr. Főisk. Lapok“ er deti tárcaja. —

A dalnok Homeros vak volt. Az oroszánerejű Sámsonra is hiába sütött a napvilág. Boton vezették mind a kettőt. Pedig a dalnok Homeros viharadárként kapta szárnyra milliók lelkét s ragadta a fény birodalmába Sámsonnak, amaz erős oroszánlának lépte alatt megroppant a rög. Hanem azért megtették pályafutásukat, melynek utolsó kerékvágása az örökélet kapujánál szakad ketté.

* * *

1*

A vértanuk napján.

Megint eljött ez a bús, szomorú emlékű nap. A magyar mezők letarlott térein szomorúan fujdogál az őszi szél, hordja a faleveleket. Vagy tán nem is szél az, hanem a magyar nemzet sóhaj-tása, talán nem falevél az, amit a szél hord, hanem a magyar nemzet egy-egy elhervadt reménysége!?

Félszázadja mult már el annak, hogy a rettenthetlen hősök nemes szíve nem dobog a hazáért, hogy erős karjaik, melyekkel a halált osztogatták, lehanyatlottak, hogy szemeikre, melyekkel annyi-szor néztek a halál vakító tűzébe, örök éj borúlt. Félszázadja alusszák örök álmukat, de a nemzet el nem feledte őket s nem is fogja elfeledni soha!

Azt mondják: az idő a legjobb orvos. A legmélyebb sebet is behegeszti. De azt a sebet, melyet a szabadság ellenségei vágtak mérgezett gyilokkal a haza keblén, azt a sebet nem gyógyítja be soha!

Vagy nem eléggé bizonyítja-e azt a letűnt félszázad?

Álnok, hűtlen orvosok hitegetik a nemzetet, hogy nincs már semmi baja, hogy meggyógyult már. Van egy keserű orvosság, mit ráerőszakol-

nak a beteg nemzetre: fátyolt a multa. Jól van, bevettük, megpróbáltunk feledni, csitígtattuk fájó szívünk dobogását — s ha úgy — ahogy elcsendesedett is, de mikor okt. 6. elérkezik, az addig behegedt seb újra és újra fölszakad s a bű, a bánat, a lélekölő honfűi fájdalom még beljebb rögződik keblünkbe!

A szomorú mult mellett ott áll a szomorú jelen. Ma is vannak a nemzetnek vértanúi, kiket lelki halállal sujt a hatalom és az önkény! Mindig lesz vértanúja a magyarnak, mert hazáját, szabadságát imádja; mert mindig vannak, akik a szabadságot, ezt a szent és sérthetlen jogot, minden emberi érzésből kivetkezve, el akarják tőle rabolni!

De velünk lesz a magyarok erős Istene! Hisz megelégette már szenvedésünket, küld ő jobb napot is a magyarra, ragyogó, tündérfényű napot, a szabadságnak szent imádatlalt óhajtott gyönyörű szép napját!

Óh Istenem, mutasd meg már egyszer: milyen lehet a magyar boldogságában.

Ezt a napot csak szenteljük a bánatnak. — Hadd omoljanak szemünk könnyűi a hősökért, kik a jövő boldogságáért haltak!

Magyar ifjak! Érzitek-e azt a megrendítő

A kis sánta fiút meg mankóval látta el a gondviselés. Átok az a fa, de egyben istenáldás. Hiszen míg mankója sem volt a sánta Marczinak, napról-napra ott kuczorgott az első pad leg-elején, míg többi pajtásai csiberajként nyüzsgöttek az iskola udvarán. A kis sánta Marczinak meg fájt a szíve. Sajgott és elszorúlt, mikor a játék-csatamezejéről bejövő társak gyermek-teg lelkük szánalmával pillantottak szegény pajtásukra.

Hanem mégis csak jó az Isten s a Jézuska tán ő nála is jobb. Karácsony reggelén olyan ajándékkal köszöntött be Marczinhoz, a mi ezer karácsonyfa ragyogásánál többet ért neki. (Hiszen olyat még nem is látott.) Egy mankó várt reá az ágy deszkája mellett. Marczni tudta, hogy édes anyja kérte meg a Jézuskát, úgy hozta neki az ajándékot, mert hiszen édes apja soha meg se csókolta, alig szólott hozzá egy-két szerető szót. Hja! már eddig is csak nyűg és alkalmatlanság volt s bizony naponta többet kellett vágni egy kenyér darabbal — hiába. A többi testvér mind-lendített már valamit a háznál. Még a hat éves

Pistának is volt valami haszna. Be tudott már vásárolni egy és más apróságot, ha édes apjának így tetszett. — És a sánta Marczni naphosszat a könyveket bújta, szegény! mozdulni sem bírt zsugorodott lábaival.....

De mióta mankót (jaj de szomorú szó) hozott neki a Jézuska, Marczni mintha vidámabbá lett volna. Bezzeg nem tapadt már örökké szűk pad-jában. S micsoda öröm, zshivajjal köszöntötte a nyüzsgő gyermekesereg, mikor közéjük kibiczegett.

„Gyere Marczni közibénk, adogasd a labdát!“..... „Ide jöjj Marczikám, én koczkázni tanítalak meg téged!“..... „Én hozzám, én hozzám!“..... Hejh, hogy repesett örömeiben Marczni szíve-lelke; de egyikhez sem szegődött, hanem elkiáltotta magát: „Fiuk se ide, se oda, hanem én mellém jertek! Mind együtt vagytok?..... no jó! Ti lesztek a törökök! Simon, te légy a vezérük..... Mi meg magyarok leszünk..... előre fiuk! Itt a fűzfásban foglaljunk állást..... előre!“

Marczni nem állott be a sorba, de azért ő ve-

fájdalmat, mely a hon testén átvonaglik az aradi gyásznapon?

Tiétek a kötelesség, hogy szent tisztelettel említsétek föl neveiket az unokák előtt, tiétek a kötelesség, hogy összeszedve a még nyíló virágokat, megkoszorúzzátok véle a vértanúk sírját: Tiétek a kötelesség, hogy tettöket példaként mutassátok föl a nemzet előtt, mert csak ő tőlök lehet megtanulni:

„Hogyan kell élni s hogyan kell meghalni.“

B. m.

*

A kollégium ifjúsága ez évben is kegyelettel fogja megünnepelni okt. 6-át. A Magyar Irodalmi Társulat mindent elkövet, hogy ez ünnepély szép és a vértanúk emlékéhez méltó legyen.

Az ünnepélyen a főiskolai énekkar is közreműködik mint mindig s a társulat ifj. Rácz Lajos Jogász-Segítő-Egyesületi elnököt bízta meg a beszéd mondással. Szavalattal működnek közre Pirkler Ernő és Nagy Sándor joghallgatók.

Színház, művészet.

Nem viseli szívén a magyarság ügyét az, ki nem becsüli meg a színművészetet. De e megbe-

zette a magyarok csapatát. Egy, kettő, három, futás, dobogás, láрма..... teljes harci zaj... .. Ott egy magyar fogoly, emitt már öt elfogott török horgasztja le fejét.

„Még egy rohamot! Itt bujkál egy menekülő csapat... elibük csak hárman!“

S im a janicsárok fogva valamennyien, de azért szilajon harsognak bele a szittyá had győzelmi dalába:

Árpád apánk ne féltsd ősi nemzeted,

Nem vész az el, ha eddig el nem vezett...

A kis sánta Marczi azután félre áll. Csöndesen törülgeti arcza verejtékét s im — maga sem tudja miért — egy fényes köny görög végig sima mankófáján. Ifjú katonáinak örömjaját hallgatja némán, buslakodva. S konok könnycseppjei még jobban permeteznek. Neki indul, haza felé ballag lassan, szomorúan.

A győzelmes sánta gyermek hajh, vesztesnek érzi magát...

* * *

Mire jópajtásai önkéntelen ámulatukból fölocsudtak, a sánta Marcit nem lették maguk közt.

csülést ne abban keressük, hogy szokásból, vagy mivel társadalmi állásunk úgy követeli, menjünk el egy egy léha énekes bolondságba. Az a közönség, mely az efajta semmiségekért lelkesedik, nem hogy megbecsülné, de meggyalázza a színművészetet. Mi soha se tudjuk az igazgatókat első sorban vádolni, csak a közönséget, ha ilyen silányság van sokszor hetekig műsoron. Arról nem tehet az igazgató, hogy üres a színház, ha Öreg Szatmáry Árpád a „Rang és mód“-ban játszik s hogy zsufolt ház tapsol Fedák Sárinak a „Hárompár cipő“-ben. Az igazgató tehát mit csinál, mikor egyre-másra adatja elő az efajta léhaságokat s mellőzi az örökbecsű alkotásokat? A közönség óhajlásának tesz eleget. A közönség romlott, nem az igazgató a hibás!

És lám mégis, mikor Komjáthy János közszönti Debreczen közönségét az új színházi év kezdetén, nem egy ily léhasággal, de egy becses, nagyéletű alkotással, Gárdonyi „Bor“-ával lép elibünk.

Mindenképpen dicsérettel kell megemlékeznünk az előadásról s csak sajnáljuk, hogy nem nagy közönség nézte végig.

Ritkán láthatunk oly zavartalan előadást. A szerepeket a lehető legjobban osztották ki s az

Mig az ártatlan gyermek-had, ha nem mondta is, de oly nagynak érezte vezérét, addig a komor édesapa tekintete már nem egyszer hasította át sáppadó gyermeke szívét. Oh, mint dulakodott a sáppadt gyermek lelkében sok égő gondolat...!?

Hiszen ő úgy szeretné édes apját megölelni, barna szemöldökét megcsókolni s úgy mondani el: Ne félj haragvó édes apám, majd veszed te még hasznomat nekem. Hiszen ma is örömmel hurcolnám én a terhet, mit vállamra teszesz, ha ez a beteg láb magamat is megbirhatna...! De adott az Isten ép főt, amely a betűt, a nótát úgy szomjuhozza! Ezeknek országába bocsás el engem édes apám és én elsimítom arczod redőit, megkoszorújom megbékélt homlokod.

De a sánta gyermek komor atyjának egy szót sem mert mondani. Kitántorgott a kert fái alá. Szíve fölé nyúlt, kiemelt onnan egy gömbölyű száraz fát... ajkához szorította s mintha messze, a föld alatt czimbalomhúrt pengetnének, úgy szólalt meg egy piczi furulya. A csorda, rég jászla előtt kérődzik már. A kis talu olyan, mintha kriptá volna. Csend van. Oh de bent nem halottak

**

a kedv, lelkesedés, melylyel minden egyes színészünk szerepével foglalkozott, melylyel azt eljátszotta, oly kedvessé tette az előadást, amilyen kedves maga a darab. Éppen ez eredményezte, hogy ily összejátékot ritkán láttunk a debreczeni színpadon. Alább közöljük a „Bor“-ról e pár sort s ajánljuk írójának, hogy nézze meg mielőbb előadását is. Komjáthy János igazgatónak pedig köszönetet mondunk, nemcsak azért, hogy színre hozta, de, hogy sok szegény ifjúnak lehetővé tette, hogy ingyen megnézhesse.

—ss.—

A Bor.

Falusi történet: Gárdonyi Gézától.

Nem láttam színpadon Gárdonyi munkáját, félek megnézni. Félek, hogy a festett fák és házak kiábrándítanak, hogy a parasztnak öltözött színészek mosolyra késztetnek, mivelhogy nem lesznek azok, a kik Gárdonyi Bor-ában előttünk élnek.

Csak olvasva élveztem végig egy nehányszor, és valahányszor letettem, mindig az jutott eszembe, hogy milyen alaptalan állítás az, hogy a népszínmű már a multté. Nem lehet és nem is hiszi el senki sem, csak olvassa el a Bort. Az a levegő, az a falu, azok az emberek, mind mind élnek, még pedig itthon, körülöttünk, közelünkben s

több természet és igazság van bennük, mint minden külföldről szállított operettben és modern drámában. Azokban a rövid szavakból álló, szinte nehézkesen folyó párbeszédekben egy egész sereg falusi lélek van megrajzolva. A magyar parasztnak minden hibája, minden erénye kiáltó színek és szavak nélkül tárul föl előttünk s érezzük, hogy ez úgy van. Ez igazi népszínmű, olyan igaz és egyszerű, mint az a föld, a honnan meséje szakítva van, olyan czikornya nélkül való, mint a milyenek hősei: Gárdonyi paraszt emberei!

Mindenkinek nagy és igaz gyönyörűsége telhetik a Borban. Egy eredeti tehetségnek üde és erős munkája az, és talán — az Isten tudja — az igazi magyar népszínmű-írás kiinduló pontja s egyszersmind iránymutatója is.

Helianthus.

Ifjúsági élet.

A Felsőbb Tanulók Olvasó Egyesülete

szeptember hó 21-én tartotta meg alakuló közgyűlését. Három párt küzdött a könyvtárosi állásért, mindhárom párt jelöltje theologus: *Füzessy Géza*, *Szinok Zoltán* és *Kerekes Gyula*. A *kék* jelvényű Kerekes pártiak hamar feladták a har-

feküsznek, szívek dobognak s nesztelen műhelyben költészetté forrja magát az élet...

Csak a kis furulya szava sír át a levegőn. Ha emberlélek megtudná érteni viharhadár sikongását, harci kürt riadalmát, szerelmi hangokat, nagyszerű jövőendő csalogány énekét ér zné benne Meg-megállnak, gyűlnek a kapuban fiuk, leányok, A furulya szavából megértettek egy hangot. Elandalodnak rajta... Aztán halkan, mint tambura húrja, a tilinkóhoz szegődik egy akkord... Ki tudná, hogy melyik? Ajk se mozdul, tán még aki mondja is, álmodni véli?... De nem sokára bátorúl a hang..., miútha nem is egy ajkon születne, de valamennyi dúdolgatná... Hah! már szavakba nő a dallam... zeng a tilinkó... megcsendül az ének:

Téglás alatt faragnak az ácsok,
Ide hallik a kopácsolások;
Eredj lányom kérdezd meg az ácsot,
Ad-e csókért egy kötő forgácsot?

S ím komoran kordúl a pitvar kilincse... A haragos apa mormol hideg szavakat.

„Fattyú, nincs helye már annak a pityergésnek. Az ember állatképpen fárad napról-napra s

este se leljen nyugalmat?... s ép az én házam elé csödüd a falut?!...

A kis sánta fiú vézna ujjai csak billegtek tovább. Az álmvilágból késve jött meg lelke a földre... Jajj, de akkor már szilánkká törve hevert a porban a kis tilinkó.

A tanyázók pedig eloszlottak a kapuból... Meghalt a kis ábrándos tilinkó.

* * *

Most a bölcs atyai előrelátás ítéletével tetőpontra ért:

„A fattyú javíthatatlan Furulyázásból meg nem él. Kötényt elébe. Egészséges a kéz — egy kalapácsot elbír...!

S másnap az ujj, mely tegnap oly könnyedén lejté tánczát a tilinkón, kalapácsot forgatott.

„Alig egy hónap van hátra s tisztességgel befejezné az iskolát. Mért nem bocsátod édes apja.“

De gyöngé az anyai köny, ha az apai akarat sziklájára hull. Pedig fájt, nagyon fájt szívének valami. Ő öntudatlan hittől bízott sánta gyermekében... Az anya, az édes anya... Szeme legéle-

ezot, míg a *piros szalagos* Szinok párt az utolsó perczen — közvetlen a választás előtt — hagyta ott a küzdőtér. A nagy többségben levő Füzessy pártnak tehát a reménység *zöld szalagjával* nem volt nehéz diadalra jutni. Ellenjelöltek hiányában egyhangulag Füzessy Géza III. éves theologust választották meg a F. T. O. E. könyvtárosának.

Megalakult a tisztikar is, még pedig a következőképen. Elnök lett hivatalból: *Papp Lajos senior*. Alelnök: *Szűcs László* esküdt felügyelő. Pénztáros: *Folkusházy Sándor* 3. jh. Főjegyző: *Bartha György* 3. th. Aljegyző: *Nagy Mihály* 2 jh. Ellenőr: *Biró Loránd* 8. o. t.

Meg volt tehát a választás! Az ifjúság, amely oly nagy számmal iratkozott be az Olvasó Egyletbe (közel 300-an) jogosan elvárja és reméli, hogy az új tisztikar lelkén fogja viselni az Olvasó Egylet ügyét s minden képen oda hat, hogy *hasznos és szükséges* reformokkal megváltoztassa az eddigi — sajnos, sok tekintetben nyomorúságos — állapotokat.

Nem akarunk itt bővebben foglalkozni Olvasó körünk bajaival. Aki kíváncsi rá, olvassa el a „Debreceni Főiskolai Lapok“ tavalyi első számának erről szóló rovatát. Ismételtetésekbe bocsát-

kozni sem kívánunk; de midőn fölemeljük szavunkat a már régen tarthatatlan állapotok javításáért, egyszersmint *erősen követeljük* is, hogy méltányos kívánságunk teljesíttessék.

Az új tisztikarhoz fordulunk s reméljük, hogy meghallgatnak bennünket, annál is inkább, mivel egy-két tekintetben már a múlt évben is javultak a viszonyok. A múlt év folyamán ugyanis Jókai nemzeti díszkiadásával gyarapodott az Olvasó Egylet könyvtára. A jelen évben is örvendetes haladást tapasztalunk. A „Magyar Nemzet“ politikai napilap ezután rendes lapja lesz Olvasó Egyletünknek, úgy szintén az „Ország Világ“ szépirodalmi hetilap is. Lesz két új élelplapunk: a „Dongó“ és a „Borsszem Jankó“. Képezdész testvéreink részére pedig a „Néptanítók Lapja“ fog járni.

Nagyon csodálkozunk azonban azon s szó nélkül nem hagyhatjuk, hogy míg a budapesti lapok majdnem teljes számmal vannak Olvasó Egyletünkben, addig helybeli lap csak *egy* jár! (Miért van ez?) Már pedig *még egy helybeli lapra* nagy szükségünk volna! Nézzünk csak be esténként az „Olvasó“-ba! Valóságos harc folyik ott az *egyetlen* helyi lap: a *Debrecenért*. Majd

sebb a világon. Belát a tengerszem fenekére, a szív mélyébe... hiába... Az apa embert akart nevelni a fiúból, azért vette önön keze alá. Áldott mező az ipar, benne még a sánta is arathat kalászt, csak neki való helyen mozogjon.

Marczi hallgatott... Legyen meg atyám a te akaratod. Teszem, amit te parancsolsz. Akkor volt szomorú csak, ha iskolapajtásainak zaja becsapott a kormos műhely ablakain. Nem mert kinézni Marczi, csak barna kötényén futott le egy fényes vonal. Pillanat és vége. A kalapács zúg tovább... Hanem a gyermekhad itt rendesen el is csendesült. Ki tudja, miről suttoztak? Tán egy sánta fiúról, aki vezérök volt valaha?

Eleinte azt mondták az ismerősök, hogy a sáppadt gyermek nem bírja soká a munkát. De azután bízni kezdtek benne. Mikor este kiültek tanyázni a kapu elé Marczinak olykor még kedve is volt. Olyan meséket mondott, amelyet még nem is hallottak. Pedig már könyve se volt, mert apja feltűzelte. Egyik másik már rá is fogta, hogy maga találja ki. Szerették Marczit a mesékért, de legjobban az új nótákért. Minden héten tudott

egyet mondani, csak azért duzzogtak, mert nem akarta elárulni, hogy kitől tanulta. Jó kedve volt Marczinak, csak arcza lett halványabb napról-napra, no meg valami szúrást érzett szíve körül.

S egy este nem ment tanyázni a kapuba...

Másnap este meg csak annyit tudott sugni édes anyjának, hogy a padlásnak egy rejtett zugából hozza le neki azt a kis ládikát... Mikor előhozta édes anyja, még az iméntinél is halkabban kérte, engedje meg, hogy ezzel pihenjen a koporsóban. Csak édes atyjának el ne árúlja...

Mikor az anya felnyitotta a ládikát, egy jó furulyát s néhány fadarabot talált benne.

Marczi megtért álmaihoz, túl a csillagokon. Apja pedig meglátta a furulyát s a fadarabokat. Fia kívánságát most se teljesítette egészen. A fuvolát sírban nyugvó gyermeke szíve fölé tétette, de a fadarabokat haza hozta, naponként azok fölött imádkozott, könnyel áztatva őket.

Hiszen a széttört kis tilinkó töredékei voltak.

Madai Gyula.

kitépi a tagok egymás kezéből ezt az egyetlen helybeli lapot.

Hiába! a helyi viszonyok nagyrészt jobban érdeklik az Ifjúságot, mint a vidékiek.

De szükség volna egy másik helybeli lapra, már csak azért is, hogy tudomást vegyünk a benne folyó — sokszor nagyon is érdekes — eszmecserékről.

De meg a Debreczen épen az a lap, mely az Ifjúság ügyeivel — mondhatjuk — alig törődik. És mindazon híreket, újdonságokat, melyeket már előtte a reggel megjelenő lapok leközltek, nem adja. Így hát, ha érdeklődünk a debreczeni dolgok iránt — ami bizonyos — máshol vagyunk kénytelenek erről tudomást szerezni. Miért ne lehetne hát *két helybeli lapunk*, mikor pesti van vagy 20.

Tehát *határozottan követeljük*, hogy egy másik debreczeni lapot is *hozasson meg* az Olvasó Egylet!!

Szükséges volna továbbá egy havi folyóirat is, vagy a „Magyar Szalon“ vagy az „Otthon“ Ezzel is csak nyerne Olvasó Egyletünk. Mert míg egyrészt a tagok jutnának nagyobb kényelemhez, mivel sokan vannak olyanok, kiket jobban érdekel a szépirodalom, mint a politika, addig másrészt a könyvtár is gyarapodnék a havonként megjelenő s beköthetető füzetekkel.

Midőn erre felhívjuk a tisztikar figyelmét, egyúttal arra is kérjük, hogy a múlt félévben járt, de aztán nem tudni, mi okból elmaradt „Magyar Kritika“ t is újból *rendeltesse meg!*

Az új könyvtáros: *Füzessy Géza*, jelöltetése alkalmával kijelentette, hogy az Olvasó Egylet ügyét-baját szíven fogja viselni! Itt az alkalom! A tisztikar tevékeny tagjaival hasson oda, hogy kívánságainkat teljesülve lássuk!!

Még egyet! Az egész olvasó termet két gyalázatosan pislogó gázláng világítja be, úgy, ahogy! Közvetlen mellette csak látunk valahogy, de aki távolabb, esetleg valamelyik sarokba szorúl, az ugyan erőltetheti szemét... fáradsága hiába való...!

Aki azt akarja, hogy szeme minél hamarabb elgyengüljön s utóljára megvakuljon, az csak járjon szorgalmasan az olvasóba, legeltesse szemeit a lapokon, a melyekre a két pislogó gázlámpa *pazarúl ontja világát!*

A folytonosan kiömlő gáz, de meg az olvasó terem *légmentesen záruló? ajtaja és ablaka* örökös mozgásban tartja a lángokat. Ha most már az ilyen lámpa lobogó fénye a kezünkben tartott lapra esik, visszaverődik onnan szemünkbe s azt előbb-utóbb tönkre teszi.. *megvakítja!*

Én Uram! Teremtőm! Ugyan hát mit kellene csinálnunk, hogy e bajon segíthessünk?

Megmondhatjuk azt is. Megoldjuk a talányt Arra a két pislogó gázlámpára 4—6 koronáért lehetne 2 auer égőt venni! s ezáltal nemcsak azt érnők el, hogy szemünk nem szenvedne a folytonos lángpislákolástól, de olvasótermünk *legalább is ötször világosabb lenne!*

Kevés költséggel lám mit el nem lehetne érni! Persze *akarni* kell!!

S most midőn az „ösi erénybe“ vetett bizodalommal *kérjük és követeljük az egészséges reformokat*, újból hangoztatjuk a németek nagy költőjének eme örökbecsű mondását: „Világosságot! több világosságot!!“

B—y L—ó.

Akademiai Kör. E lapok múlt évi számaiban irtunk az „Akademiai Kör“-ről. Ez az, mitől nálunk az egységes és erős ifjúsági élet remélhető. A múlt évben még nem ért meg ez eszme a megvalósításra és a körülmények sem voltak eléggé kedvezőek. *Most azonban minden jel arra mutat, hogy lelkes fellépéssel és kitartó, buzgó munkával ifjúságunknak e régi vágya megvalósítható.*

A teendőket tisztán látjuk és terveink már határozott alakot öltöttek. Csak annyi türelmet kérünk, míg az ifjúsági egyletekben így év elején összetorlódó, halaszthatatlan munkákat elvégezzük, aztán a legszélesebb arányokban fog megindulni a mozgalom, mely bizonyosan sikeres lesz. Mert a ns. és tek. Tanárkar támogatását bizonyosra vehetjük, az ifjúságban pedig oly nagy az összhangzatos egyetértés, a milyen rég nem volt.

Terveinkről különben hosszasan és részletesen fogunk írni legközelebb.

ifju Rác Lajos.

Sport.

Sportbarátok figyelmébe. E czímen lapunkban ezentul állandó rovatot tartunk, a testi nevelés fontossága vezet bennünket, midőn ezt tesszük. Ehez képest első sorban a sport azon

ágait fogjuk figyelemmel kísérni, azon ágai iránt fogunk lehetőleg kedvet ébresztetni, a melyeket nem csupán kedvtelésből, hanem testi épségünk fentartásáért kell üznünk. Alkalomadtán azonban a sport más ágaira is kitérünk.

Sajnos, hogy akadémiánkon nincs egylet, a mely ezt a czélt szolgálná. De itt van helyben a „Debreczeni Tornaegylet“, a mely szintén a fentemlített czélért létesült, a kiben tehát megvan a torna-ügy iránt való lelkesedés: *iratkozzék be ez egyletbe!!* Az egylet helyisége Péterfia-utca, 76. sz. a. van. Tagsági-díj évenként 10 korona, a melynek felét a belépéskor kell fizetni! Az egylet helyiségei az összes követelményeknek megfelelően vannak berendezve; a tágas és jól felszerelt tornaterem mellett van külön vívó, öltöző és zuhanyterem.

Épen a napokban járt lent Jász Géza, a „Magyarországi Tornaszövetség“ titkára s a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az egylet helyiségeinek berendezéséről. Lelkes buzdításának eredménye valószínűleg egy legközelebb tartandó házi verseny lesz.

Felhívjuk tehát a sportkedvelőket, hogy minél tömegesebben iratkozzanak be, mikor ilyen nemes czélt szolgáló egyletről van szó, félre kell tenni minden aprólékos akadékoskodást! Ne higyük, hogy a sport ma csak divat. Igen, ott is van divat; ma a foot-ball járja, holnap más, de mindig egy czélt fog szolgálni — s ez a testedzés. Ha a sport divat volna, vajjon oly nemzetek, mint az angol és német, üznék-e azt oly szeretettel és kitartással? S vajjon nemesítő hatása, mely az ösztetartás erősítésében és a barátság kötelékeinek szorosabbra fűzésében áll, nem férne e reánk magyarokra, kiknek vérünkben van a széthúzás? A német-egység érzése alig nyilvánult szebben, mint a hamburgi tornaünnepen, midőn oda az ország minden részéből több mint 20,000 edzett tornász gyűlt.

Ne maradjunk tehát mi sem el e téren s támogassuk az ilyen egyleteket. A „Debreczeni Torna-egylet“ helyiségei megtekinthetők hétfő, szerda és szombaton d. u. 5—8-ig, a mikor is a gyakorló órák tartatnak.

Vívás. Szigeti Benedek Sándor jóhírű vívómester az idén is megkezdte működését városunkban. Tanítványait olasz módszer szerint tanítja.

Joghallgatók tanítását csoportokban olcsón elvállalja

Gymnasiumi Tornakör. A gymnasiumi Tornakör szeptember 18-ikán tartotta alakuló gyűlését Tóth Mihály tornatanár jelenlétében. A tisztikar a következőképpen alakult meg. Elnök: Miskolczy Albert 8. o. t. Alelnök: Sarka Béla 7. o. t. Főjegyző: Csobán András 8. o. t. Aljegyző: Bán István 7. o. t. Pénztáros: Dienes Lajos 8. o. t. Választmányi tagok: Balogh Isván, Bálint Antal 8. o. t. Szegedi Géza, Veress Lajos 7. o. t. Sólyom Károly 6. o. t. Bálint István 5. o. t.

Kerékpáros és gyalogos túrák. A szünidőben a collegium több diákja volt világlátó úton. Ugyátszik hatott rájuk Erdei Károly (jelenleg első éves theologus) példája, ki 1899. nyarán Rómában, 1900-ban pedig Párisban járt gyalog. Így Kiss Albert, Dienes Pál és Dienes Lajos kerékpáron mentek fel a Tátrába, sőt Galicziába és vissza. Gulácsy Sándor jh., Kövér Árpád th. és Kövér Béla gymn. tan. ugyanez utat tették meg, csak hogy gyalog. László János, Lovas Kálmán és Bán István 7. o. t. pedig szintén gyalog mentek fel a Tátrába s onnan a Vág völgyén, Komáromon keresztül tértek vissza Debreczenbe. — Üdvözljük mindnyájukat!

CSARNOK.

Idegenben.

Méla tilinkó zokogása

Behallik a nyílt ablakon

S mosolygó feslő álmok karján

Elringatózva hallgatom.

Lelkembe száll elmúlt világból

Ezernyi emlék, gondolat,

Mintha gyerekként ábrándozva

Tépdesném a virágokat . . .

A zöld mezőn futkosom újra

Hűs szél legyinti fürteim,

Szememben élet tüze villog

Arczomon hajnal pirja . . . im!

Elfáradok: öledbe hajtom

Anyám! göndörhajú fejem

S szelid szemed áldó világa

Gyöngy-álmot hint szét lelkemen.

*Pásztortüzed felgyúlad újra
Te pusztá, dajkáló hazám!
Körülte látom ismerősöm';
A pásztort báránypőr subán . . .
Alkonyat van . . . zendül a nóta
Az egész környék vele sir . . .
Bus szél suhan által a rónán,
Aztán csend, néma, mint a sir . . .*

*— De hol a csend? — Őrült zavarral
Érinti dobzó szívemet
Az életharcz e vad tusája,
Kenyérért esdeklő tömeg! . . .
Eszembe jutsz én árva sorsom,
Egem sötétlő fellege . . .
S maradok ami voltam eddig:
A szomorúság gyermeke.*

*Ne repülj lelkem messze, messze,
A multba a rónára el
Akárhogy is hajt forró vágygyal
E fájó meggyötrött kebel!
Maradj csak itt, nézz a jövőbe
Lásd arczom mily bús, halavány.
Nehéz az élet! . . . És maholnap
Még kenyerünk sem lesz talán! . . .*

Budapest.

Gulyás József.

Ifjúsági egyletek.

Magyar Irodalmi Önképző Társulat.

A komoly munkát hirdette, követelte, munkálta mindig. Testvérekké akarta avatni e főiskola ifjúságát — az eszmények hatalmával. Az ilyen munkát töviskoszorúval szokták jutalmazni. Ez a társaság is szenvedett. Az ifjúság többsége bűnös közönnyel hagyta magára s hirdették, hitték, hogy meg is hal.

De nem halt meg!

Maga a többség döbrent vissza régi viselkedésétől, és vissza állt a nemes zászló nyeléhez!

Ritkán várták, kutatták olyan mohó vágygyal: ki áll lát ennek a nemes multú körnek elnöki székébe; mint most. És ez jó jel volt már a kezdet kezdetén. Sejtettük, hogy ebből a szittyá küzdelemből a társulat maga bontakozik ki dia-

dallal Ugy lett. Több, mint másfél száz tag jött el az alakuló gyűlésre. Ifjú tűzzel, de szép renddel választotta meg tisztviselői karát, melynek kezébe az ifjúság egy akaratú bizalma tette le a magyar irodalmi társaság jövődjét.

Nánássy Lajos szünidei bizottsági elnök nyitotta meg és vezette a gyűlést. Nehány alkalmi jelentés után a leendő elnök megválasztására hívta föl a tagokat. Milotay István és Balkányi Kálmán joghallgatók mellett történtek ajánlások. De szavazatra nem került a sor Balkányi Kálmán visszalépte következtében, s így az egyedüli jelöltet Milotay István II. éves joghallgatót egyhangúlag elnökké kiáltotta a társulat.

A többi tisztséget a következőleg töltötték be: Titkár: Baja Mihály th. Főjegyző: Forberger Béla jh. Pénztáros: Csernátunyi Kálmán jh. Ellenőr: Erdei Károly th. Aljegyző: Nagy Sándor jh. A Debreczeni Főiskolai Lapok szerkesztője: Gyökössi Endre jh. Választmányi tagok: Kövér Árpád, Nyárády László, Balkányi Kálmán. ifj. Rácz Lajos, Madai Gyula, Kiss Pál. A D. F. L. kiadói hivatali főnöki tisztségét ez évben is Inczedy Márton th. teljesíti.

A mező szabad, munkára hát: magot vetni, virágot ápolni, gyümölcsöt aratni.

(m—).

A „Joghallgatók Segítő Egylete”, mely a debreczeni főiskola kebelében körülbelül félszázad óta fennáll, mult hó 18-án tartotta alakuló közgyűlését Dr. Helle Károly, ez idei dékán s felügyelő tanár úr elnöklete alatt a szép, sőt — mondhatni — teljes számmal egybegyűlt jogakadémiai ifjúság zajos érdeklődése mellett. Ezt a lelkesültséget és pártfogást méltán meg is érdemli ez az egylet. Hiszen ez van mintegy hívatta, karöltve az „Önképző kör”-rel biztos és minden körülmények közt tisztos támogatást nyújtani a jogász ifjúságnak, amaz anyagi, emez szellemi szükségleteit fedezvén. A vidéki akadémiákon oly régen vajúdó s az „Egyetemi kör” mintájára szervezendő „Akadémiai kört” pótolja ez. Ez tömöríti magához az ifjúság színe-javát s ez képviseli élén elnökével, mint az ifjúság vezérével, jogakadémiánkat a többi hazai főiskolák s — úgyszólván — az egész ország közvéleménye előtt. Nehéz és mindenekfelett nagy felelősséggel jár ezen egylet elnöki tisztsége.

A folyó iskolai évre az ifjúság bizalma egyhangúlag ifju Rácz Lajos 3. é. jh.-t emelte ezen

díszes polczra. Ő — miután néhány sorban rövid visszapillantást vetett a kör múltjára s élénk világításban feltüntette azon áldásos működést, melyet a kör csak a közelmúltban is végzett, — szép beszédben az elnökséget köszönettel elfogadta s kinyilatkoztatta, hogy ő is, — miként elődje, Kun Béla, — lelkiismeretes buzgósággal óhajtja és fogja vezetni az ifjúság ügyeit s mindig csak annak javát tartja szem előtt

Nagy tetszést aratott rövid, de ügyes beszéde után a többi tisztségek betöltése következett. Főjegyző lett Kiss Jenő 2. jh.; pénztáros: Barabás Andor 3. é. jh.; ellenőr: Milotay István 2. é. jh.; könyvtáros: Vass Jenő 3. é. jh. s aljegyző: Harsányi Imre 1. é. jh. Választmányi tagok az I-ső évfolyamról Bacsoni Ferencz s Nagy Sárdor; a II-ikről Forberger Béla, Torday Lajos; a III-ikről Barna László, Dóczi Jenő; s a IV-ikről Fráter Ernő és Potorán János.

Végül a felügyelő tanár, Dr. Helle Károly dékán úr lelkes, kitartó és együttes munkálkodásra szólítván fel az ifjúságot, az alakuló közgyűlést berekesztette.

Magunk részéről csak arra figyelmeztetjük a megválasztott tisztviselőket, hogy *igazságos* becsületességgel végezzék munkájukat különösen akkor, ha a segélyezést osztják. Ebben kételkedni nincs okunk, de megemlíteni kötelességünknek véljük.

A Joghallgatók Önképzőköre szept. hó 25-én alakult meg Helle Károly jogkari dékán úr elnöklete alatt. A gyűlés lefolyása a következő: Elnök megnyitó beszédében meleg szavakkal ajánlja az ifjúság figyelmébe az önképzést és sajnálattal látja a csekély érdeklődést az egyesület iránt. Elnökválasztásra kerülén a sor, e szép állásra egyhangúlag Barabás Andor III. é. jht választja az ifjúság, ki megindultan mond köszönetet a megtisztelő bizalomért, kijelentve, hogy teljes erejéből az egyesület felvirágoztatásán fog munkálkodni. Főjegyző lett Csáthy Dezső II. jh., aljegyző Bihari Kálmán I. jh., titkár Gulácsy Sándor II. jh., pénztáros Sallai Lajos III. jh., könyvtáros Kassay F. István II. jh., ellenőr Vida Zoltán II. jh. Választmányi tagok: Rácz Lajos III. jh., Milotay István II. jh. és Horváth Zoltán I. jh.

Mint az előző években, most is mély sajnálattal tapasztaljuk a joghallgató ifjúság közönyöségét főiskolánk e csaknem legfontosabb egyesü-

letével szemben. Megfoghatatlan és mondhatni szégyenletes az ifjúságra az a közöny, a melylyel e fontos feladatot teljesítő egyesület iránt viselkedik. Akadémiánk csaknem 200 joghallgatója közül alig 40-en iratkoztak be. A negyedévesek közül pedig senki Főiskolánknak ez az egyetlen egyesülete nyújt pedig módot az ifjúságnak arra, hogy a jogtudományokban gyakorlatilag is képezhesse magát. Felkérjük tehát a jogász ifjúságot saját érdekében az egyesületbe való belépésre, már azon előnyökre való tekintettel is, mit a Kör tagjainak nyújt (kedvezményes színház-jegyek, legényosztás stb.). Miért idegenkedik e Körtől jogászságunk, mikor a többi ifjúsági egyesületekbe oly nagy lelkesedéssel iratkozik. Tagsági-díj (utólag is fizethető) 2 korona. Beíratkozásokat elfogad Gulácsy S. titkár.

k. f. i.

A reformátusok debreczeni főiskolájában a »Hittanhallgatók Segítő Egylete« nt. Csiky Lajos theologiai dékán jelenlétében szeptember 18-án alakult meg. Elnöknek Papp Lajos seniort, alelnöknek Zöld Mihály esküdt felügyelőt választották. Jegyző Hagymássy Gyula 4 th., pénztáros Nagy Lajos 3 th., s ellenőr Kónya Gábor 2 th. lett. Minden évfolyamról választottak két-két bizottsági tagot. A negyedik évről Simon Imrét és Bodor Pált; a harmadik évről Juhász Eleket és Ujlaki Miklóst; a második évről Joó Andrást és Németh Vinczét; az első évről meg Kovács Józsefet és Szabó Bálintot.

Meg is kezdette áldásos működését az egylet. Szeptember 21-én a bizottság 200 korona ingyenségit és 1000 korona kölcsönt osztott szét az arra érdemes theologusok között. (K.)

A Hittanhallgatók önképző-köre szept. hó 24-én alakult meg. Nagytiszteletű Csiky Lajos felügyelő tanár úr elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg s így Papp Lajos senior elnökölt, kit ez iskolai évre az egyesület elnökéül meg is választottak. Alelnök Zöld Mihály esküdtfelügyelő lett, főjegyző Nagy Lajos 3 th., s jegyző-titkár-könyvtáros Kónya Gábor 2 th. A magyarországi protestáns theologusok hivatalos „Közlöny“-ének munkatársa: Szűcs László s választmányi tagok: Simon I., Kerekes Gy., Kolozsvári Mihály, és Csipke István lettek.

A tisztikar megalakulása után elhatározta a Kör, hogy nagytiszteletű Csiky Lajost egy öt tagú bizottsággal üdvözli a theologia azon alkalomból

hogyan a tudós és szeretett tanár érdemeit a király érdemkeresztjével jutalmazta. De ki tudná az ifjúság lelkesedését korlátozni? Elment az egész theologia, hogy személyes jelenlétével mutassa meg azt a nagy szeretetet, mi tudós tanárukhoz kapcsolja!

(Z)

A „debreczeni főgymnasiumi önképzőkör“ szeptember 15-én tartotta Dr. Gulyás István felügyelő tanár úr jelenlétében alakuló gyűlését. Madai Gyula, a fentartó bizottság elnöke emelkedett szavakban körvonalozta a célt, mit az önképzőkörnek szolgálni kell a „Hymnus“ ének-lése után a gyűlést megnyitja. Felügyelő tanár úr lelkesítő szavai után a tisztikar a következőképen alakult meg: elnök: Madai Gyula VIII. o. t., alelnök: Kiss Pál VII. o. t., titkár: Csobán András VIII. o. t., főjegyző: Baróthi István VIII. o. t., pénztáros: Madai Pál VII. o. t., aljegyző: Bán István VII. o. t., választmányi tagok: VIII. osztályból: Dóczi Ferencz, Bálint Antal, a VII. osztályból: Nagy Mihály, Sulyok Sándor; pótválasztmányi tagok a VIII. osztályból: Miskolczi Albert, a VII. osztályból: Veress Lajos.

Különfélék.

Augusztus 2.

Ti, a kik a vacatio üdítő napjait otthon csendes nyugalomban töltitek, nem is tudjátok, hogy az az egynehány társatok, a kik a Nagy Szünidő napjait is városunkban izzadja át: egy kegyeletes munkát végzett. Elzarándnkolt a hősök sirjához a haldokló oroszán kőoldalához: s a városi közönség ezernyi tömege előtt virágot tett a drága sirra.

Ezen az ünnepélyen a következők szerepeltek: Madai Gyula Bajza „Apotheosis“ át szavalta. Oláh Gábor emlékbeszédet mondott a debreczeni csata 52 évvel ezelőtt elhunyt vértanui fölött. Pirkler Ernő Petőfi „Egy gondolat“-ját, Baja Mihály pedig saját szerzeményű A „Honvédek sirjánál“ című hazafias költeményét szavalta el. Közreműködött ezeken kívül: A városi dalegylet, Petőfi dalkör és „Egyetértés“ zenekar.

Szép, szép az a véres, fonséges, forgatagos múlt, mi késő gyermekek odatekintve érezzük csak büszkén, hogy magyarok vagyunk.

„Emlékezzünk régiekről . . .“

(m—)

Debreceni Főiskolai Lapok. Mivel szokatlan lelkesedéssel s váratlanul sokan iratkoztak be a magyar irodalmi társulatba, mely e lapot kiadja, elhatározta a kör első közgyűlése, hogy a Debreceni Főiskolai Lapok havonként kétszer jelenik meg. Anyagiakban aligha lesz fennakadás s reméljük, hogy az ifjúság megújított munkakedve szellemileg is lehetővé teszi ezt!

Közlöny. Az elmúlt iskolai évben a „Közlöny“, mely azelőtt csak a debreceni theológusok hivatalos lapja volt, az összes magyarországi református theológiák hivatalos lapja lett. Az elmúlt évben, a theológusoknak Pesten tartott kongresszusán pedig azt határozták, hogy a „Közlöny“ az összes protestáns, tehát a lutheránus theológiáknak is hivatalos lapja legyen. Dícséretes a theológusok e határozata, melyben az első lépést látjuk az oly égetően szükséges — egyesüléshez. Szerkesztője továbbra is Nánássy Lajos 4. th. marad.

Főiskolai énekkar. (Fennáll 1739 óta) Alakuló gyűlését tartotta 1901. szeptember 11-én. A tisztikar a következőképen alakult meg: Felügyelő tanár: Dr. Erdős József theol. akad. tanár. Elnök és karnagy: Mácsay Sándor, főisk. ének- és zenetanár. Főjegyző: Szathmáry Imre 4. jh. Protokántorok: Hajdu Péter 2. th. (I. tenor), Szeremley Gyula 3. th. (II. tenor), Oláh Sándor 2. th. (I. basszus) és Kónya Gábor 2. th. Választmányi tagok: Vadon Béla 3. th., Bodor Pál 4. th., Fóris Lajos 3. th. Zászlótartó: Kolozsváry Mihály 2. th.

Felhívás. Kérjük azokat, kik lapunkat meg akarják rendelni, hogy bennünket arról minél előbb értesíteni, ellenkező esetben a lapot visszaküldeni sziveskedjenek. — A lap anyagi részét illető mindennemű küldemények, megrendelés, előfizetési pénzek stb. a kiadóhivatalba, a főiskolába; a lap szellemi részét illetők pedig a szerkesztőséghez, Göncy-utca 3. sz. alá küldendők.

Szerkesztő üzenetei.

Az ifjúsági lapok szerkesztőit kérjük, hogy rendszeresen küldessék a cserepéldányokat, ne hogy elkésve értesüljünk olyan dolgokról, amik talán Debrecen ifjúságát közelebbről érintik.

O. G. és G. J. Budapest. Érezzük, hogy költeményetek minden sorát szívetekből szakítottátok. Elgondoljuk, hogy mily nehéz lehet sora azoknak, kik, bár telve magasztos eszmékkel, mik nagy célok elérésére buzdítják a bátor küzdőket, de anyagiakban szegényen mennek magyar hazánk székvárosába. Lelkesedések szent tüze tápláljon benneteket s ne féljete, szabad lesz még egyszer mindenütt a csatamező, csak várnotok, dolgoznotok kell, ha — nyomorogva is!

V. F. J. Pozsony. Szíves örömmel vesszük, sőt elvárjuk, hogy felkeresed régi kenyeres pájtásod és írsz lapunkba valamit.